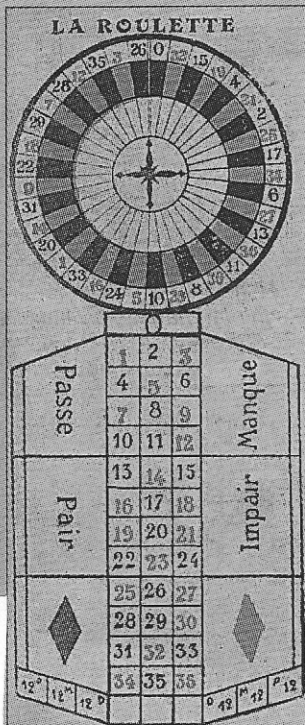

Omer Vilain over de tijd van toen

Kansspelen in het casino

Toen het eerste casino van Oostende werd geopend, was dit op vraag van Engelse toeristen die, voor als het slecht weer was, een spellokaal zochten waar ze terecht konden om te kaarten, domino spelen of zich gewoonweg in groep te amuseren met gezelschapsspelletjes.

MANIÈRE DE POSER LA MISE

- N° 1 sur un numéro (1)
- N° 2 sur deux numéros à cheval (8 et 9)
- N° 3 sur une transversale de trois n°s (10, 11, 12)
- N° 4 sur un carré de quatre n°s (20, 21, 23, 24)
- N° 5 sur une transversale de six n°s (25, 26, 27, 28, 29, 30)
- N° 6 sur une chance simple (Noir)
- N° 7 sur deux chances simples (Noir et Pair)
- N° 8 sur une douzaine ou une colonne (1re douzaine)

Het kursaal van Oostende omstreeks 1920 en een schematische uitleg van hoe men op de roulette een kans kan wagen.

Het seizoen van 1836 was al volop op gang toen het Oostendse stadsbestuur besloot om twee zalen van het stadhuis ter beschikking te stellen van de toeristen. Meteen kende dit initiatief een enorm succes, al was er toen nog helemaal geen sprake van zuivere kansspelen, zoals de roulette. Het doen dan ook vreemd aan om op bepaalde oude prentkaarten het stadhuis als 'casino' afgebeeld te zien staan.

Spoedig echter rees de vraag om op de dijk een casino-kur-saal (waar men wel een gokje zou kunnen wagen) te bouwen. De realisatie hiervan liet evenwel nog ettelijke jaren op zich wachten. Vanaf 1860 deden dan de roulette en baccara hun intrede in het casino van de badstad. Oostende verwierf hierdoor tussen 1860 en 1910 een bijzondere faam en internationale uitstraling. Het was geen zeldzaamheid dat op één avond een heel fortuin verspeeld werd op de groene tafels van het kursaal want diverse vorsten en telgen uit roemrijke families kwamen in Oostende hun zeekuur doorbrengen. Veel van hen brachten ettelijke avondlijke en nachtelijke uren in de speelzaal van de Koningin der Badsteden door, soms met desastreuze gevolgen.

Zelfmoord

Begin deze eeuw speelde zich ten gevolge van het gokken echt drama af in Oostende. De zoon van een toenmalige katholieke minister had heel zijn fortuin verspeeld op de roulette. Pas wanneer de jongen het casino had verlaten, realiseerde hij zich wat hij had gedaan en daarop pleegde hij zelfmoord. Als reactie hierop heeft de minister er alles aan gedaan om kansspelen in België te verbieden. Uiteindelijk is de excellentie er ook in geslaagd om een wet in die te laten stemmen. Maar, zoals altijd, bleven er voldoende achterpoortjes bestaan om die nieuwe voorschriften te omzeilen. Kansspelen werden in principe verboden maar in acht Belgische casino's werden ze

toch getolereerd; aan de kust was dit in: Oostende, Blankenberge, Middelkerke en Knokke en in Wallonië: in Namen, Spa, Dinant en Chaudfontaine. Zolang er niets gebeurde mochten de casino's blijven functioneren, maar in iedere casino waren er wel steevast ambtenaren van de Directie der Belastingen aanwezig die nauwkeurig de afhoudingen op de winsten controleerden die dan meteen naar de Staatskas werden doorgestort.

Des duivels...

In de postkaartenbranche verschenen al gauw kaarten voor en kaarten tegen de casino's. Op de eerste kaart die wij deze week laten verschijnen ziet men een beeld van het kur-

saal van Oostende met daaronder een schema van de kansen op winst. Verder op de kaart wordt uitgelegd hoe men de getallen in rijen en in blokken kan spelen; hoe men op rood of zwart, op paar of onpaar enz. een inzet kon wagen.

Onze tweede kaart drijft de spot met de casino's. Op de achtergrond wordt een anti-kansspel afgebeeld en meteen ook al de gevaren die men loopt als men zich laat inpalmen door het 'duivelse' spel. Vandaar ook de vriendelijke duivel en de vuurspuwende draak die boven het casino zijn afgebeeld. Op het middelste fragment ziet men de casino-baas zwaaien met een zeis, om aan te geven dat de man niemand ontziet. Let op de weer-

gave van de spelers: ze hebben allemaal een hoofd in de vorm van een peer, een duidelijke allusie op de Franse uitdrukking «Ils sont les poires!» In het derde luikje zien we hoe de man met de zeis ter hoogte van de Frans-Belgische grens wordt buitengesmet, terwijl helemaal links een onfortuinlijke speler zich een kogel door het hoofd jaagt en een andere geruïneerde gokker zich aan een lantaarnpaal verhangt. Deze kaart kreeg de ironische titel mee: «Messieurs faites vos jeux». Het is een uitgave in de reeks *Souvenir d'Ostende* en werd ontworpen door H. Cambier.

(Omer Vilain)

Een moraliserende prent over het casino van Oostende waarop de duivel de spelers lokt om te spelen, met alle nefaste gevolgen vandien (anno 1907).